DOMSTOLENS DOM (Anden Afdeling)

29. januar 2009 *

I sag C-311/06,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 234 EF, indgivet af Consiglio di Stato (Italien) ved afgørelse af 28. februar 2006, indgået til Domstolen den 17. juli 2006, i sagen:

Consiglio Nazionale degli Ingegneri

mod

Ministero della Giustizia,

Marco Cavallera,

har

DOMSTOLEN (Anden Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, C.W.A. Timmermans, og dommerne J.-C. Bonichot, K. Schiemann (refererende dommer), J. Makarczyk og L. Bay Larsen,

* Processprog: italiensk.

generaladvokat: M. Poiares Maduro
justitssekretær: ekspeditionssekretær L. Hewlett,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 13. september 2007,

efter at der er afgivet indlæg af:

— Consiglio Nazionale degli Ingegneri ved avvocato A. Romei

— den italienske regering ved I.M. Braguglia, som befuldmægtiget, bistået af avvocato dello Stato S. Fiorentino

— den belgiske regering ved L. Van den Broeck, som befuldmægtiget

— den tjekkiske regering først ved T. Boček, derefter ved M. Smolek, som befuldmægtigede

— den græske regering ved E. Skandalou, som befuldmægtiget

— den cypriotiske regering ved C. Lycourgos og I. Neofitou, som befuldmægtigede

— den østrigske regering ved C. Pesendorfer, som befuldmægtiget

— den svenske regering ved A. Falk og A. Kruse, som befuldmægtigede

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved H. Støvlbæk og E. Montaguti, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 28. februar 2008,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af Rådets direktiv 89/48/EØF af 21. december 1988 om indførelse af en generel ordning for gensidig anerkendelse af eksamensbeviser for erhvervskompetencegivende videregående uddannelser af mindst tre års varighed (EFT 1989 L 19, s. 16).

2 Anmodningen er blevet fremsat i forbindelse med en tvist mellem Consiglio Nazionale degli Ingegneri (det nationale ingeniørråd) og Ministero della Giustizia (det italienske justitsministerium) angående ministeriets anerkendelse af den italienske statsborger Marco Cavalleras spanske kvalifikationsbevis som ingeniør, der er opnået ved godkendelse af et italiensk kvalifikationsbevis, med henblik på hans optagelse i ingeniørregisteret i Italien.

Retsforskrifter

Fællesskabsbestemmelser

3 Første betragtning til direktiv 89/48 har følgende ordlyd:

»I henhold til traktatens artikel 3, litra c), er fjernelse af hindringerne for den frie bevægelighed for personer og tjenesteydelser [mellem medlemsstaterne] et af Fællesskabets mål; dette indebærer for medlemsstaternes statsborgere, at de bl.a. har ret til at udøve et erhverv som selvstændig eller lønmodtager i en anden medlemsstat end den, hvori de har opnået deres erhvervsmæssige kvalifikationer.«

4 Tredje betragtning til direktivet lyder således:

»For hurtigt at indfri forventningerne hos de europæiske borgere, som er i besiddelse af et eksamensbevis for videregående erhvervskompetencegivende uddannelse, der er udstedt i en anden medlemsstat end den, hvori de ønsker at udøve deres erhverv, bør der ligeledes indføres en anden metode for gensidig anerkendelse af disse eksamensbeviser, som for disse borgere letter adgangen til at udøve enhver form for erhvervsvirksomhed, som i værtslandet er gjort betinget af, at borgeren har gennemgået en post-gymnasial uddannelse, forudsat at de er i besiddelse af et sådant eksamensbevis, som giver adgang til disse aktiviteter, bekræfter en uddannelse af mindst tre års varighed og er udstedt i en anden medlemsstat.«

5 I femte betragtning til nævnte direktiv anføres nærmere:

»For så vidt angår erhverv, for hvis udøvelse Fællesskabet ikke har fastsat et obligatorisk minimumskvalifikationsniveau, har medlemsstaterne fortsat ret til at fastsætte et sådant niveau med henblik på at sikre kvaliteten af denne virksomhed på deres område; en medlemsstat kan dog ikke uden at tilsidesætte de forpligtelser, der påhviler den i henhold til traktatens artikel 5, pålægge en EF-statsborger at erhverve kvalifikationer, som medlemsstaten sædvanligvis indskrænker sig til at fastsætte under henvisning til de eksamensbeviser, der udstedes inden for rammerne af statens eget nationale uddannelsessystem, når den pågældende allerede helt eller delvis har erhvervet disse kvalifikationer i en anden medlemsstat; de værtslande, i hvilke udøvelsen af et bestemt erhverv er lovreguleret, skal derfor tage hensyn til de kvalifikationer, der er erhvervet i en anden medlemsstat, og vurdere, om de svarer til de kvalifikationer, som landet selv kræver.«

6 Artikel 1, litra a) og b), i direktiv 89/48 bestemmer:

»I dette direktiv forstås ved:

a) eksamensbevis: ethvert eksamensbevis, certifikat eller andet kvalifikationsbevis eller samtlige sådanne eksamensbeviser, certifikater eller andre kvalifikationsbeviser under ét

— som er udstedt af en kompetent myndighed i en medlemsstat, der er udpeget i overensstemmelse med denne stats love eller administrative bestemmelser

— hvoraf det fremgår, at indehaveren med positivt resultat har gennemgået en post-gymnasial uddannelse af mindst tre års varighed eller af tilsvarende varighed på deltid, ved et universitet eller en anden højere læreanstalt eller ved en anden uddannelsesinstitution med tilsvarende uddannelsesniveau, og i påkommende tilfælde, at han med positivt resultat har gennemgået den erhvervsmæssige uddannelse, der kræves ud over den post-gymnasiale uddannelse, og

— hvoraf det fremgår, at indehaveren besidder de erhvervsmæssige kvalifikationer, der er påkrævet for at få adgang til et lovreguleret erhverv i den pågældende medlemsstat eller til at udøve det

såfremt den uddannelse, som dette eksamensbevis, certifikat eller andet kvalifikationsbevis er udstedt for, overvejende har fundet sted i Fællesskabet, eller såfremt indehaveren har en erhvervserfaring af tre års varighed attesteret af den medlemsstat, som har anerkendt et eksamensbevis, certifikat eller andet kvalifikationsbevis udstedt i et tredjeland.

Med et eksamensbevis som defineret i første afsnit sidestilles ethvert eksamensbevis, certifikat eller andet kvalifikationsbevis eller samtlige sådanne eksamensbeviser, certifikater eller andre kvalifikationsbeviser under ét, som er udstedt af en kompetent myndighed i en medlemsstat, såfremt der er tale om beviser for en uddannelse, der har fundet sted i Fællesskabet, og i denne medlemsstat anerkendes af en kompetent myndighed som værende på tilsvarende niveau, og såfremt der i den pågældende medlemsstat til disse beviser er knyttet de samme rettigheder vedrørende adgang til og udøvelse af et lovreguleret erhverv.

b) værtsland: den medlemsstat, hvori en EF-statsborger ansøger om tilladelse til at udøve et lovreguleret erhverv, og som ikke er den stat, i hvilken den pågældende erhvervede sit eksamensbevis eller først udøvede det pågældende erhverv.«

7 Den italienske og den ungarske version af direktiv 89/48 er de eneste sprogversioner, som i artikel 1, litra b), anvender udtrykket en statsborger »fra en anden medlemsstat« (»di un altro Stato membro«/»egy másik tagállam«) i stedet for udtrykket en statsborger »fra en medlemsstat« [DA: EF-statsborger].

8 Artikel 2, stk. 1, i direktiv 89/48 har følgende ordlyd:

»Dette direktiv gælder for enhver EF-statsborger, der ønsker at udøve et lovreguleret erhverv som selvstændig eller lønmodtager i et værtsland.«

9 Den tyske og den ungarske version af direktivet er de eneste sprogversioner, som i artikel 2, stk. 1, anvender udtrykket udøve et lovreguleret erhverv »i en anden medlemsstat« (»in einem anderen Mitgliedstaat«/»egy másik tagállamban«) i stedet for udtrykket udøve et lovreguleret erhverv »i et værtsland«.

10 Artikel 3, stk. 1, litra a), i direktiv 89/48 bestemmer:

»Når der i værtslandet kræves et eksamensbevis for at optage eller udøve et bestemt lovreguleret erhverv, kan den kompetente myndighed ikke under henvisning til

manglende kvalifikationer nægte en EF-statsborger adgang til at optage eller udøve et sådant erhverv på samme vilkår som dem, der gælder for landets egne statsborgere,

a) såfremt ansøgeren er i besiddelse af det eksamensbevis, som i en anden medlemsstat er foreskrevet som betingelse for adgang til dér at optage eller udøve det samme erhverv, og som er opnået i en medlemsstat […]«

11 Den italienske, den spanske og den slovenske version af direktivet er de eneste sprogversioner, som i artikel 3, stk. 1, anvender udtrykket nægte en statsborger »fra en anden medlemsstat« (»di un altro Stato membro«/»de otro Estado miembro«/»druge države članice«) i stedet for udtrykket nægte en statsborger »fra en medlemsstat« [DA: EF-statsborger].

12 Den italienske og den slovenske version af nævnte direktiv er desuden de eneste sprogversioner, som i artikel 3, stk. 1, litra a), anvender udtrykket et eksamensbevis, som er opnået »i en anden medlemsstat« (»in un altro Stato membro«/»drugi državi članici«) i stedet for udtrykket et eksamensbevis, som er opnået »i en medlemsstat«.

13 Uanset artikel 3 i direktiv 89/48 er direktivets artikel 4 ikke til hinder for, at en værtsmedlemsstat på visse betingelser kræver af ansøgeren, at han beviser, at han har erhvervserfaring af en vis varighed, at han gennemgår en prøvetid, der dog ikke må overstige tre år, eller at han består en egnethedsprøve. Artikel 4 fastsætter visse regler og betingelser for de udligningsforanstaltninger, der kan kræves opfyldt for at afhjælpe mangler i den uddannelse, som ansøgeren har fremlagt bevis for.

Nationale bestemmelser

Lovgivningen vedrørende ingeniørerhvervet i Spanien og i Italien

14 Ingeniørerhvervet er et lovreguleret erhverv både i Spanien og Italien.

— Uddannelsessystemerne og adgangskravene for ingeniørerhvervet

15 Det spanske og det italienske uddannelsessystem ligner hinanden for så vidt angår kvalifikationerne på ingeniørområdet. I begge disse medlemsstater kan kvalifikationer som ingeniør opnås ved afslutningen af en post-gymnasial uddannelse af tre års eller fem års varighed.

16 I Italien udstedes universitetseksamensbeviser, der opnås efter tre års studier (»laurea triennale«), som attestation for en uddannelse som junioringeniør (»ingegnere junior«).

17 Adgangen til erhvervet som junioringeniør er betinget af, at ansøgeren er i besiddelse af det påkrævede universitetseksamensbevis samt har bestået en statseksamen (»esame di Stato«) svarende til det pågældende erhverv (artikel 4 i kongeligt dekret nr. 2537 af 23.10.1925 (*Gazzetta ufficiale* nr. 37 af 15.2.1926)). Denne statseksamen omfatter i henhold til artikel 47 og 48 i dekret fra republikkens præsident nr. 328 af 5. juni 2001 (almindeligt tillæg til GURI nr. 190 af 17.8.2001) mindst to skriftlige prøver, en mundtlig prøve og en praktisk prøve. De kandidater, som med positivt resultat består

statseksamen, får autorisation til at udøve ingeniørerhvervet (»abilitazione all'esercizio della professione di ingegnere«).

18 I Spanien fører et universitetseksamensbevis, der opnås efter tre års studier, til en kvalifikation som teknisk ingeniør (»ingeniero técnico«).

19 Den spanske lovgivning om universitetseksamensbeviser sondrer mellem to typer eksamensbeviser, nemlig »officielle eksamensbeviser«, hvis gyldighed anerkendes på hele det nationale område, og som giver adgang til lovregulerede erhverv, og »specifikke eksamensbeviser«, som kan udstedes af de forskellige universiteter, men som navnlig ikke giver adgang til lovregulerede erhverv. Det pågældende område er reguleret ved organisk lov nr. 6/2001 af 21. december 2001 om universiteter (BOE nr. 307 af 24.12.2001, s. 49400).

20 I Spanien er adgangen til erhvervet som teknisk ingeniør principielt betinget af, at ansøgeren er i besiddelse af et officielt universitetseksamensbevis i organisk lov nr. 6/2001's forstand, svarende til det pågældende erhverv.

21 Både i Italien og i Spanien stilles for at kunne udøve ingeniørerhvervet tillige krav om optagelse i en fagorganisations register. I Italien fører Consiglio dell'Ordine degli Ingegneri (Rådet for ingeniørernes fagorganisation) et ingeniørregister i hver provins. Dette register er inddelt i to afdelinger, hvoraf Afdeling B er for junioringeniører. I Spanien kan man lade sig optage i forskellige »colegios de ingenieros« (fagorganisationer for ingeniører) alt efter speciale og regionalt område. I begge disse medlemsstater består denne optagelse i en fagorganisations register af en simpel administrativ foranstaltning, der ikke i selv attesterer de pågældende personers faglige kvalifikationer, men som skal sikre, at visse faglige etiske regler overholdes.

— Erhvervet som mekanikingeniør i Italien

22 En person, som ønsker at udøve mekanikingeniørerhvervet i Italien, skal normalt være indehaver af universitetseksamensbevis som mekanikingeniør (»laurea in ingegneria meccanica«), der attesterer en uddannelse af tre års varighed, og have den autorisation til at udøve ingeniørerhvervet, som udstedes, efter at den pågældende med positivt resultat har bestået prøverne ved statseksamen. I øvrigt skal den pågældende være optaget i ingeniørregistret i en provins, under Afdeling B, industrisektoren.

— Erhvervet som industriteknisk ingeniør med speciale på mekanikområdet i Spanien

23 I Spanien skal en person, som ønsker at udøve erhvervet som industriteknisk ingeniør med speciale på mekanikområdet (»ingeniero técnico industrial, especialidad mecánica«), normalt være indehaver af et officielt universitetseksamensbevis i organisk lov nr. 6/2001's forstand som industriteknisk ingeniør med speciale på mekanikområdet. Dette eksamensbevis som teknisk ingeniør opnås efter tre års studier. Desuden skal den pågældende være optaget i registret ved »Colegio de ingenieros técnicos industriales« (fagorganisationen for industritekniske ingeniører).

Anerkendelsesproceduren i Italien

24 I Italien skal lovdekret nr. 115 af 27. januar 1992 (GURI nr. 40 af 18.2.1992, herefter »lovdekret nr. 115/1992«) gennemføre direktiv 89/48 i den nationale retsorden.

25 Artikel 1 i lovdekret nr. 115/1992 har overskriften »Anerkendelse af kvalifikationsbeviser opnået i Det Europæiske Fællesskab« og bestemmer:

»1. På de i dette lovdekret fastsatte betingelser anerkendes et eksamensbevis, der i en anden medlemsstat i Det Europæiske Fællesskab er udstedt for en erhvervsmæssig uddannelse, og som efter denne stats lovgivnings kræves for at udøve et erhverv.

2. En fællesskabsborger gives anerkendelse til i Italien som selvstændig eller lønmodtager at udøve et erhverv svarende til det, vedkommende kan udøve i det land, hvori nævnte eksamensbevis er udstedt.

3. Et eksamensbevis anerkendes, hvis der fremlægges dokumentation for, at ansøgeren med positivt resultat har gennemgået en post- gymnasial uddannelse af mindst tre års varighed (eller tilsvarende på deltid) ved et universitet eller en anden højere læreanstalt eller ved en anden uddannelsesinstitution med det samme uddannelsesniveau.«

26 Ifølge den forelæggende ret gør lovdekret nr. 115/1992 det ikke muligt at anerkende et eksamensbevis, der er udstedt i en anden medlemsstat på basis af et italiensk kvalifikationsbevis. Den forelæggende ret har nærmere anført, at i henhold til lovdekretets artikel 1, stk. 3, skal det udenlandske eksamensbevis attestere, at ansøgeren har fulgt en uddannelse, hvilket indebærer, at der skal være en direkte forbindelse mellem beviset og uddannelsen, og at beviset skal være en direkte attestation af uddannelsen. I øvrigt kan denne bestemmelse ikke finde anvendelse på et eksamensbevis fra en anden medlemsstat, der i virkeligheden blot attesterer, at der foreligger et italiensk kvalifikationsbevis.

Godkendelsesproceduren i Spanien

27 I spansk ret må den procedure for anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, der er fastsat i kongeligt dekret nr. 1665/1991 af 25. oktober 1991 om den generelle ordning for gensidig anerkendelse af eksamensbeviser for videregående uddannelser i EU-medlemsstaterne af mindst tre års varighed (BOE nr. 208 af 22.11.1991, s. 37916), som skal gennemføre direktiv 89/48 i den nationale retsorden, ikke forveksles med proceduren for godkendelse af universitetseksamensbeviser. Godkendelsesproceduren skal kontrollere det akademiske indhold, dvs. de faglige kundskaber i det studieforløb, som er gennemført for at opnå et eksamensbevis.

28 Indtil den 4. september 2004 var proceduren for godkendelse af udenlandske universitetseksamensbeviser i Spanien reguleret ved kongeligt dekret nr. 86/1987 af 16. januar 1987 (BOE nr. 20 af 23.1.1987) og gennemførelsesbestemmelserne vedtaget i henhold til dette dekret.

29 Begrebet godkendelse var defineret i artikel 1 i kongeligt dekret 86/1987. Ifølge denne bestemmelse er det en forudsætning for godkendelse, at eksamensbeviser fra videregående uddannelser i udlandet kan anerkendes i Spanien som officielt gyldige til akademiske formål.

30 Det fremgår af artikel 2 i dette kongelige dekret, at selv om godkendelsen af udenlandske eksamensbeviser ikke nødvendigvis kræver, at der bestås supplerende eksamener, når den uddannelse, som det udenlandske eksamensbevis attesterer, ikke er ligeværdig med den uddannelse, som et spansk eksamensbevis attesterer, kan en godkendelse gøres betinget af, at ansøgeren består prøver i kundskaber, som er påkrævet for at opnå eksamensbeviset i Spanien.

31 Ifølge artikel 3 i kongeligt dekret nr. 86/1987 finder godkendelsesproceduren kun anvendelse på uddannelser af officiel karakter. Andre universitetsuddannelser, som ikke er af officiel karakter, er derfor udelukket fra dette kongelige dekrets anvendelsesområde.

32 Godkendelsen giver fra dens meddelelse det udenlandske eksamensbevis samme virkninger som de virkninger, der er knyttet til et ligeværdigt spansk eksamensbevis eller en ligeværdig spansk universitetsgrad.

Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

33 Den italienske statsborger Marco Cavallera er indehaver af et kvalifikationsbevis som mekanikingeniør, som blev udstedt af universitetet i Torino (Italien) den 9. marts 1999 efter en uddannelse af tre års varighed.

34 Marco Cavallera ansøgte derpå undervisnings- og videnskabsministeriet i Spanien om godkendelse af hans italienske kvalifikationsbevis med henblik på at sidestille det med det tilsvarende spanske universitetsbevis i medfør af bestemmelserne i kongeligt dekret nr. 86/1987. Den 17. oktober 2001 godkendte nævnte ministerium Marco Cavalleras italienske kvalifikationsbevis, således at det blev sidestillet med det officielle spanske universitetsbevis som industriteknisk ingeniør med speciale på mekanikområdet.

35 Som følge heraf er Marco Cavallera autoriseret til i Spanien at udøve det lovregulerede erhverv som industriteknisk ingeniør med speciale på mekanikområdet. På grundlag af

det certifikat, som attesterer godkendelsen af hans italienske kvalifikationsbevis, lod Marco Cavallera sig optage i registret ved et »colegio de ingenieros técnicos industriales« i Catalonien.

36 Det er imidlertid ubestridt, at Marco Cavallera ikke har udøvet erhvervsmæssig virksomhed uden for Italiens område, og at han hverken har fulgt en uddannelse eller har bestået eksamener, der hører under det spanske uddannelsessystem. Endvidere er det ubestridt, at han ikke har bestået den statseksamen, som ifølge den italienske lovgivning skal bestås for at få autorisation til at udøve ingeniørerhvervet.

37 Ved ansøgning af 6. marts 2002 ansøgte Cavallera derpå Ministero della Giustizia om anerkendelse af det spanske kvalifikationsbevis i Italien i henhold til lovdekret nr. 115/1992 med henblik på optagelse i ingeniørregisteret i denne medlemsstat.

38 I overensstemmelse med italiensk lov blev ansøgningen forelagt til udtalelse hos et undersøgelsesudvalg, som efter flertalsafstemning udtalte sig for anerkendelsen, idet repræsentanten for Consiglio Nazionale degli Ingegneri, som er medlem af udvalget, dog stemte imod.

39 Ved dekret af 23. oktober 2002 anerkendte Ministero della Giustizia Marco Cavalleras spanske kvalifikationsbevis som gyldigt med henblik på optagelse i ingeniørregisteret (afdeling B, industrisektoren). På grundlag af dekretet blev Marco Cavallera optaget i registeret ved fagorganisationen for ingeniører i byen Alessandria (Italien), hvor han bor.

40 Consiglio Nazionale degli Ingegneri anfægtede nævnte ministerialdekret ved Tribunale Amministrativo regionale per il Lazio (Italien) og gjorde gældende, at de italienske myndigheder under hensyn til direktiv 89/48/EØF og den gældende nationale lovgivning ikke kunne anerkende Marco Cavalleras spanske bevis, idet anerkendelsen fører til, at han er fritaget for den statseksamen, som kræves efter den italienske lovgivning.

41 Ved dom 5. oktober 2004 frifandt denne ret Ministero della Giustizia, der fandtes at have handlet i overensstemmelse med loven. Dernæst indankede Consiglio Nazionale degli Ingegneri denne dom for Consiglio di Stato (Italien).

42 Efter Consiglio di Statos opfattelse finder direktiv 89/48 ikke anvendelse i Marco Cavalleras tilfælde. Han har nemlig ikke erhvervet noget eksamensbevis i Spanien i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 1, litra a), i direktiv 89/48, og baserer udelukkende sin ansøgning på italienske kvalifikationer. Ifølge Consiglio di Stato er der dog visse uafklarede spørgsmål i så henseende.

43 På denne baggrund har Consiglio di Stato besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Finder direktiv 89/48/EØF anvendelse på en italiensk statsborger, som

— har fulgt den treårige undervisning med henblik på endelig eksamen som ingeniør i Italien

— har opnået, at det italienske kvalifikationsbevis anerkendes som ligeværdigt med det tilsvarende spanske kvalifikationsbevis

— er blevet optaget i det spanske ingeniørregister, men aldrig har udøvet faget i Spanien [og]

— er blevet optaget i ingeniørregisteret i Italien på grundlag af det spanske godkendelsesbevis?

2) Såfremt det første spørgsmål skal besvares bekræftende, er den italienske regel (artikel 1 i lovdekret [nr. 115 af 1992]) — som ikke giver mulighed for anerkendelse i Italien af et kvalifikationsbevis fra en medlemsstat, der på sin side udelukkende er frugten af anerkendelse af et forudgående italiensk kvalifikationsbevis — da forenelig med direktiv 89/48/EØF?«

Om de præjudicielle spørgsmål

44 Med det første spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om en person kan påberåbe sig bestemmelserne i direktiv 89/48 med henblik på at få adgang til et lovreguleret erhverv i en værtsmedlemsstat, såfremt vedkommende er indehaver af et bevis udstedt af en anden medlemsstats myndighed, som ikke attesterer en uddannelse henhørende under denne medlemsstats uddannelsessystem og ikke er baseret på en eksamen eller erhvervserfaring opnået i denne medlemsstat.

45 For at besvare dette spørgsmål må det undersøges, om anerkendelse af et bevis som det i hovedsagen omhandlede er omfattet af anvendelsesområdet for direktiv 89/48.

46 Med forbehold af bestemmelserne i artikel 4 i direktiv 89/48 har enhver ansøger, der er indehaver af et »eksamensbevis« i direktivets forstand, ifølge hvilket han må udøve et lovreguleret erhverv i en medlemsstat, i medfør af direktivets artikel 3, stk. 1, litra a), en ret til at udøve det samme erhverv i enhver anden medlemsstat. Begrebet »eksamensbevis«, som defineret i artikel 1, litra a), i direktiv 89/48, udgør derfor grundpillen i den generelle ordning for anerkendelse af eksamensbeviser for videregående uddannelser, som dette direktiv har fastsat.

47 For så vidt angår de kvalifikationer, som Marco Cavallera har påberåbt sig, bemærkes for det første, at »eksamensbeviset« i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 1, litra a), i direktiv 89/48, kan bestå af en flerhed af beviser.

48 Dernæst bemærkes, at alle de beviser, som Marco Cavallera påberåber sig, opfylder betingelsen i artikel 1, litra a), første led, i direktiv 89/48, idet hvert af beviserne er blevet udstedt af en kompetent myndighed, der er udpeget i overensstemmelse med de italienske, henholdsvis de spanske lovbestemmelser.

49 For så vidt angår betingelsen i artikel 1, litra a), andet led, i direktiv 89/48, fremgår det af sagsakterne fremsendt til Domstolen, at Marco Cavallera helt åbenbart opfylder betingelsen om, at indehaveren med positivt resultat skal have gennemgået en postgymnasial uddannelse af mindst tre års varighed ved et universitet. Dette attesteres således udtrykkeligt i det kvalifikationsbevis, som universitetet i Torino har udstedt til Marco Cavallera.

50 Hvad desuden angår betingelsen i artikel 1, litra a), tredje led, i direktiv 89/48 fremgår det af godkendelsescertifikatet udfærdiget af undervisnings- og videnskabsministeriet, at Marco Cavallera har de påkrævede erhvervsmæssige kvalifikationer for få adgang til et lovreguleret erhverv i Spanien. Selv hvis det antages, at dette ikke udtrykkeligt fremgår af nævnte certifikat, følger det klart af den omstændighed, at Marco Cavallera er blevet optaget i registret ved den kompetente fagorganisation i Spanien.

51 Sluttelig skal det vurderes, om man, selv om det af Marco Cavallera fremlagte godkendelsescertifikatet ikke attesterer en uddannelse henhørende under det spanske uddannelsessystem og ikke er baseret på en eksamen eller erhvervserfaring opnået i Spanien, ikke desto mindre kan anse den flerhed af beviser, han råder over, for et »eksamensbevis« i direktiv 89/48's forstand, eller om de kan sidestilles med et sådant eksamensbevis i medfør af artikel 1, litra a), andet afsnit, i direktiv 89/48.

52 I denne forbindelse bemærkes, at argumentationen anført af Consiglio Nazionale degli Ingegneri samt af den italienske og den østrigske regering, der er baseret på ordlyden af visse sprogversioner af direktiv 89/48, som på visse punkter, jf. denne doms præmis 7, 9, 11 og 12, adskiller sig fra de øvrige sprogversioner, idet de anvender udtrykket »anden medlemsstat«, hvorimod hovedparten af sprogversionerne blot indeholder udtryk som »medlemsstat« eller »værtsland«, ikke kan tiltrædes.

53 Det fremgår således af fast retspraksis, at kravet om en ensartet anvendelse, og følgelig fortolkning, af de fællesskabsretlige bestemmelser udelukker, at en bestemmelses ordlyd i tvivlstilfælde betragtes isoleret i en enkelt sprogversion, idet det tværtimod kræves, at ordlyden fortolkes og anvendes på baggrund af versionerne på de andre officielle sprog (dom af 12.11.1969, sag 29/69, Stauder, Sml. 1969, s. 107, org.ref.: Rec. s. 419, præmis 3, af 2.4.1998, sag C-296/95, EMU Tabac m.fl., Sml. I, s. 1605, præmis 36, og af 9.3.2006, sag C-174/05, Zuid-Hollandse Milieufederatie og Natuur en Milieu, Sml. I, s. 2443, præmis 20).

54 Det er korrekt, at Domstolen har fastslået, at direktiv 89/48 ikke indeholder begrænsninger med hensyn til, i hvilken medlemsstat en ansøger skal have opnået sine erhvervsmæssige kvalifikationer, men denne retspraksis opstiller dog en sondring mellem det geografiske sted, hvor en uddannelse foregår, og det uddannelsessystem, som uddannelsen henhører under (domme af 23.10.2008, sag C-274/05, Kommissionen mod Grækenland, Sml. I, s. 7969, præmis 28, og sag C-286/06, Kommissionen mod Spanien, Sml. I, s. 8025, præmis 62). I disse sager havde de berørte parter fulgt undervisning henhørende under et andet uddannelsessystem end uddannelsessystemet i den medlemsstat, hvor de forsøgte at påberåbe sig deres erhvervsmæssige kvalifikationer.

55 Direktiv 89/48 har til formål at ophæve hindringerne for at kunne udøve et erhverv i en anden medlemsstat end den, som har udstedt beviset for de pågældende erhvervsmæssige kvalifikationer. Det fremgår af første, tredje og femte betragtning til nævnte direktiv, at et bevis, som attesterer erhvervsmæssige kvalifikationer, ikke kan sidestilles med et »eksamensbevis« i direktivets forstand, uden at der helt eller delvist er opnået kvalifikationer inden for rammerne af uddannelsessystemet i den medlemsstat, som har udstedt det pågældende bevis. Domstolen har i øvrigt allerede understreget, at et kvalifikationsbevis letter adgangen til et erhverv eller udøvelsen heraf, for så vidt som det attesterer, at indehaveren besidder en ekstra kvalifikation (jf. i denne retning dom af 31.3.1993, sag C-19/92, Krauss, Sml. I, s. 1663, præmis 18-23, og af 9.9.2003, sag C-285/01, Burbaud, Sml. I, s. 8219, præmis 47-53).

56 Den spanske godkendelse attesterer imidlertid ikke nogen form for ekstra kvalifikation. Hverken godkendelsen eller optagelsen i registret ved et af »colegios de ingenieros técnicos industriales« i Catalonien var baseret på en kontrol af Marco Cavalleras kvalifikationer eller erhvervserfaring.

57 Hvis det under sådanne omstændigheder accepteredes, at direktiv 89/48 kan påberåbes for at få adgang til det i hovedsagen omhandlede lovregulerede erhverv i Italien, ville det føre til, at en person, der kun har opnået et af denne medlemsstat udstedt kvalifikationsbevis, der ikke i sig selv giver adgang til nævnte lovregulerede erhverv, ikke desto mindre gives adgang til dette erhverv, uden at det i Spanien opnåede godkendelsesbevis dog attesterer ekstra kvalifikationer eller erhvervserfaring. Et sådant

resultat ville være i strid med det i direktiv 89/48 opstillede princip, som er indeholdt i direktivets femte betragtning, og hvorefter medlemsstaterne fortsat har ret til at fastsætte et obligatorisk minimumskvalifikationsniveau med henblik på at sikre kvaliteten af den pågældende virksomhed på deres område.

58 Det følger af det ovenfor anførte, at artikel 1, litra a), i direktiv 89/48 skal fortolkes således, at begrebet »eksamensbevis« ikke omfatter et kvalifikationsbevis udstedt af en medlemsstat, som ikke attesterer en uddannelse henhørende under denne medlemsstats uddannelsessystem og ikke er baseret på en eksamen eller erhvervserfaring opnået i nævnte medlemsstat.

59 Følgelig skal det første spørgsmål besvares med, at bestemmelserne i direktiv 89/48 ikke kan påberåbes med henblik på at få adgang til et lovreguleret erhverv i en værtsmedlemsstat, såfremt vedkommende er indehaver af et bevis udstedt af en anden medlemsstats myndighed, som ikke attesterer en uddannelse henhørende under denne medlemsstats uddannelsessystem og ikke er baseret på en eksamen eller erhvervserfaring opnået i nævnte medlemsstat.

60 Henset til besvarelsen af det første spørgsmål, er det ufornødent at besvare det andet spørgsmål.

Sagens omkostninger

61 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Anden Afdeling) for ret:

Bestemmelserne i Rådets direktiv 89/48/EØF af 21. december 1988 om indførelse af en generel ordning for gensidig anerkendelse af eksamensbeviser for erhvervskompetencegivende videregående uddannelser af mindst tre års varighed kan ikke påberåbes med henblik på at få adgang til et lovreguleret erhverv i en værtsmedlemsstat, såfremt vedkommende er indehaver af et bevis udstedt af en anden medlemsstats myndighed, som ikke attesterer en uddannelse henhørende under denne medlemsstats uddannelsessystem og ikke er baseret på en eksamen eller erhvervserfaring opnået i nævnte medlemsstat.

Underskrifter